

Bemærkninger til lovforslaget.

Lovforslaget er et led i regeringens prisstabiliseringspolitik og må i øvrigt betragtes som et supplement til det i november 1967 gennemførte midlertidige avancestop, der samtidig foreslås forlænget til 1. november 1968.

Med forslaget om at gennemføre anmeldelsespligt for vejledende videresalgspriser og -avancer og prisstop for tjenesteydelser er der taget hensyn til, at prisstigninger ikke ensidigt fremkommer som følge af øget efterspørgselspres. Prisdannelsen kan påvirkes også fra udbudssiden. Dette sker, bl. a. når der af producenter eller importører fastsættes videresalgspriser for de efterfølgende omsætningsled, de såkaldte bruttopriser. Tilsvarende gælder for fastsættelse af priser, takster og honorarer for personlige tjenesteydelser.

Efter monopollovens § 10 må de erhvervsdrivende ikke håndhæve bruttopriser i efterfølgende omsætningsled. Der er derimod ikke et egentligt forbud mod at fastsætte bruttopriser. Vejledende bruttopriser forekommer i stor udstrekning og er i mange tilfælde en praktisk foranstaltning. Fastsættelsen af bruttopriser medfører imidlertid begrænsning i konkurrencen, idet der består en tilbøjelighed til i praksis at følge bruttopriserne. I tilfælde af stigende producent- eller importpriser vil der være en tendens til, at der for de efterfølgende led opretholdes uændrede procentvise handelsavancer.

Opretholdelse af sådanne procentvise bruttoavancer er søgt imødegået gennem loven om avancestop. Når der nu foreslås en supplerende lovgivning specielt vedrørende bruttopriser, er det bl. a. under hensyn til, at håndhævelsen af avancestoplovens bestemmelser på dette område er særdeles vanskelig. Det er derfor foreslået at gennemføre anmeldelsespligt for bruttoprisfastsættelser, og sådanne priser vil ikke kunne forhøjes uden monopoltilsynets forudgående godkendelse, ligesom monopoltilsynet vil kunne nedsætte bruttopriser, der findes urimeligt høje.

Vejledende bruttopriser er hidtil kun i begrænset omfang kontrolleret af monopoltilsynet, idet kontrollen alene har omfattet priser fastsat af dominerende enkeltvirksomheder.

Prisudviklingen søges endvidere stabiliseret ved at supplere avancestoploven med et midlertidigt prisstop for tjenesteydelser.

Tjenesteydelser, som omfattes af denne lov, er erhvervsvirksomhed, hvor det for ydelsen i almindelighed er karakteristisk, at det personlige element

er det overvejende, således som det er tilfældet inden for liberale erhverv, frisører, soigneringsvirksomhed og håndværkets reparationsvirksomhed.

For tjenesteydelser er det særlig udpræget, at konkurrence fra udlandet er udelukket.

Loven vil til nødvendig administration og kontrolvirksomhed medføre merudgifter for monopoltilsynet. Da loven er af midlertidig karakter, må den forøgede arbejdsbyrde i ikke ringe omfang udføres som overarbejde af det forhåndenværende personale. Merudgifterne ved en rimelig honorering heraf samt aflønning af yderligere løs medhjælp herunder eventuelle inspektører, skønnes at ville andrage 400.000—600.000 kr.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte paragraffer.

Til § 1:

I stk. 1 foreslås gennemført pligt til at anmelde gældende videresalgspriser eller -avancer (bruttopriser) til monopoltilsynet senest den 1. marts 1968. Bruttopriser eller -avancer, der fastsættes efter 14. februar 1968, skal, jfr. stk. 2, anmeldes senest 7 dage inden de meddeles til efterfølgende omsætningsled.

Bruttopriser og -avancer omfatter i denne lov priser og avancer, der fastsættes som vejledning for efterfølgende omsætningsleds videresalg af varer.

Bestemmelserne gælder for virksomheder inden for industri, håndværk og handel og gælder tillige kooperative virksomheder samt indkøbsorganisationer af enhver art.

Anmeldelse af bruttopriser eller -avancer skal ske, hvad enten meddelelsen om pris- og avancefastsættelsen til videresælgere sker skriftligt eller mundtligt eller i form af stempeling eller påtrykning på varens emballage, og hvad enten der anvendes betegnelsen pris eller takst. Også meddelelse om bruttopriser, der sker gennem salgerens repræsentanter og ved orientering givet ved varernes levering, f. eks. ved salgsvogne, er omfattet af anmeldelsespligten.

Til § 2:

Ved afgørelsen af, om de i henhold til § 1 anmeldte priser og avancer er urimelige, forudsættes det, at monopoltilsynet anvender tilsvarende retningslinjer som ved afgørelser, der træffes i henhold til monopollovens §§ 11 og 12 sammenholdt med bestemmelserne i loven om avancestop.